

GEMEENTE HARLINGEN

**BESTEMMINGSPLAN
MIDLUM**

Rho
—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Bestemmingsplan Midlum

CODE 20160023 / 07-12-16

TOELICHTING

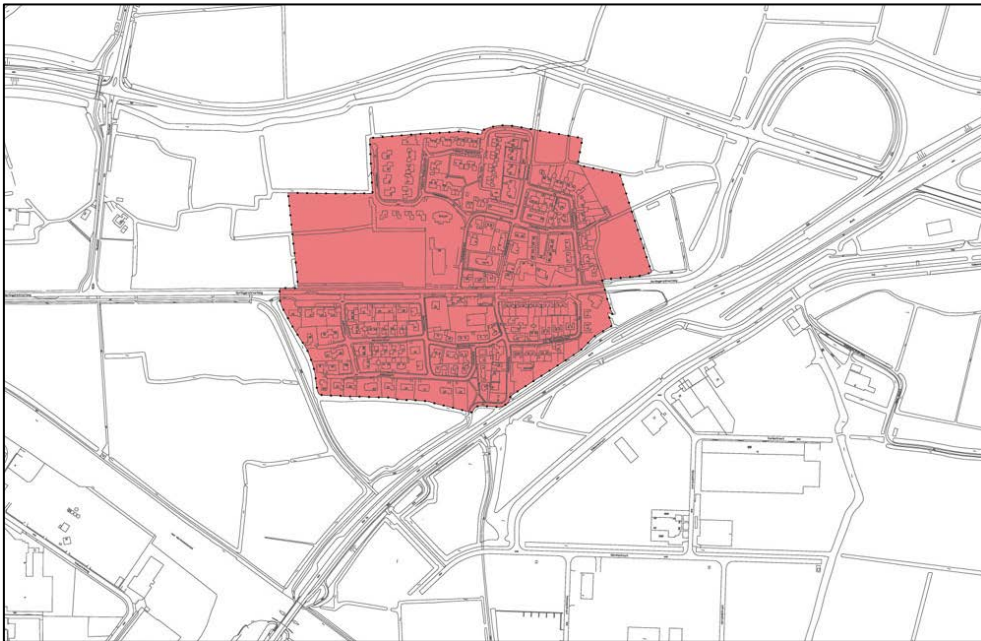
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Leeswijzer	2
2. RUIMTELIJK-FUNCTIONELE STRUCTUUR	3
3. BELEID	5
3. 1. Provinciaal beleid	5
3. 2. Gemeentelijk beleid	5
4. MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	8
4. 1. Bedrijven en milieuzonering	8
4. 2. Bodem	8
4. 3. Geluid	8
4. 4. Luchtkwaliteit	9
4. 5. Externe veiligheid	10
4. 6. Water	12
4. 7. Ecologie	13
4. 8. Archeologie en cultuurhistorie	14
5. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING	16
5. 1. Toelichting op bestemmingen	16
5. 1. Toelichting op de dubbelbestemmingen	17
5. 2. Toelichting op de algemene aanduidingsregel	18
6. UITVOERBAARHEID	19
6. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	19
6. 2. Economische uitvoerbaarheid	19
6. 3. Grondexploitatie	19
<u>Bijlage 1</u>	Advies externe veiligheid
<u>Bijlage 2</u>	Reactienota inspraak en overleg
<u>Bijlage 3</u>	Raadsstukken vaststelling

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

De gemeente Harlingen is bezig met het actualiseren van bestemmingsplannen, waaronder voor het dorp Midlum. Met het voorliggende bestemmingsplan voorziet de gemeente Harlingen dit gebied van een moderne juridisch-planologische regeling. Het volgende figuur geeft de ligging van het plangebied weer.

Figuur 1. De ligging van het plangebied

Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, dat wil zeggen dat de bestaande (bouw)mogelijkheden voor het overgrote deel zijn overgenomen en dat de bestemmingssystematiek is afgestemd op de huidige situatie. In het plangebied bevinden zich een geluidzone ten gevolge van het buiten het plangebied gelegen bedrijventerreinen Oostpoort.

Met dit nieuwe bestemmingsplan worden de volgende bestemmingsplannen (gedeeltelijk) vervangen:

- *Midlum* (vastgesteld 4 oktober 2006 en goedgekeurd op 18 december 2006);
- *Partiële herziening bestemmingsplannen (samenvoeging geluidzones Oostpoort en Koningsbuurt)* (vastgesteld op 1 februari 2012);

De grens van het plangebied is verder afgestemd op de grenzen van de omliggende bestemmingsplannen.

1. 2. Leeswijzer

Na deze inleiding, wordt in het volgende hoofdstuk ingegaan op de ruimtelijk-functionele structuur van het plangebied. Het bestemmingsplan wordt in de hoofdstukken 3 en 4 getoetst aan het beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 geeft een uitleg aan de juridische regeling van het bestemmingsplan, het laatste hoofdstuk gaat tenslotte in op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

2. RUIMTELIJK-FUNCTIONELE STRUCTUUR

Midlum ligt aan de noordoostkant van Harlingen. De zuidkant- en zuidwestkant van Midlum liggen nabij Harlingen. Het bedrijventerrein Oostpoort ligt ten zuidoosten van het dorp. Alleen de rijksweg N31 scheidt het dorp en het bedrijventerrein. De N31 wordt op korte termijn verdubbeld aangelegd in een tunnelbak met een aquaduct onder het Van Harinxmakanaal, hierbij wordt tevens de onderliggende infrastructuur aangepast. Dit is in een afzonderlijk bestemmingsplan geregeld.

Ten noorden van Midlum ligt op kleine afstand de Zuidwalweg. Deze weg moet voor een groot deel het dorp ontzien wat betreft doorgaand verkeer naar Harlingen. Voor een groot deel grenst het dorp aan het landelijk gebied.

De ruimtelijk-functionele structuur van Midlum is op de onderstaande luchtfoto weergegeven en is hierna nader omschreven.

Figuur 2. Luchtfoto (Bron: Bing Maps)

Naast de stad Harlingen liggen in de gemeente twee dorpen, te weten Wijnaldum en Midlum.

De dorpskern van Midlum heeft een historisch karakter en wordt gekenmerkt door een terpdorpstructuur. Het dorp was vanouds gerelateerd aan het omliggende landelijk gebied en hebben nog steeds een ruimtelijk solitaire positie in het landschap. De centraal op een terp gelegen kerk met daaromheen een begraafplaats vormt het middelpunt van het oorspronkelijke dorp. De historie is ook nog af te lezen in de vorm van een aantal karakteristieke en deels monumentale, rond de kerk gegroepeerde gebouwen, waaronder een aantal (voormalige) boerderijen.

In Midlum zijn in de periode na de Tweede Wereldoorlog uitleggebieden met projectmatige bebouwing en individuele bebouwing gerealiseerd. In het dorp is sprake van twee grotere aaneengesloten gebieden, waarvan één zich ten noorden van de kerkterp bevindt, en één ten zuiden van de terp en Harlingerstraatweg.

In Midlum staat de woonfunctie voorop. Het merendeel van de woningen is vrijstaand of halfvrijstaand gebouwd. Op enkele plaatsen komen ook rijenwoningen voor. De meeste woningen zijn in één laag met een kap gebouwd, alleen in het zuidoosten van het plangebied komen woningen voor in twee lagen met een kap. In het dorp bevinden zich enkele voorzieningen, waaronder een basisschool en een dorps huis.

Het gehele dorp maakt deel uit van een 30 km/uur-gebied. Daarbuiten is een 60 km/uur-gebied van toepassing. De Harlingerstraatweg is de belangrijkste weg voor het dorp. Deze weg ontsluit het dorp op het bovenliggende wegennet. De weg heeft een beperkte functie voor doorgaand verkeer, de N31 en de N390 (Zuidwalweg) hebben deze functie des te meer. Ten zuiden van de Harlingerstraatweg is een waterleiding aanwezig.

In het plangebied zijn op drie plaatsen agrarische percelen aanwezig, waarvan de agrarische percelen aan de noordoost- en noordwestzijde als grootschalig aangemerkt kunnen worden. Deze agrarische percelen sluiten aan op het buitengebied. Op enkele locaties in het dorp is verder sprake van openbaar groen en slootjes. Vlak ten noorden en oosten van het plangebied bevindt zich bebouwing die het dorp afschermt van de Zuidwalweg.

3. BELEID

Dit hoofdstuk behandelt het beleid dat betrekking heeft op dit bestemmingsplan. Het rijksbeleid is hiertoe niet van belang. Er wordt achtereenvolgens ingegaan op het provinciaal en gemeentelijk beleid dat een relatie heeft met het plangebied. Het plangebied raakt geen belangen die zijn vastgelegd in het Rijksbeleid zoals de *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte* en het *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening*.

3. 1. Provinciaal beleid

- *Streekplan Fryslân 2007* -

Het geldende ruimtelijk beleid van de provincie is opgenomen in het op 13 december 2006 vastgestelde *Streekplan Fryslân 2007*. Het bevat de provinciale kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Harlingen wordt in het streekplan aangemerkt als één van de zes stedelijke centra van Fryslân. Harlingen is een stedelijk centrum in de Westergozone.

Midlum heeft als "overige kern" in het bundelingsgebied, naast de opvang van de plaatselijke woningbehoefte, de mogelijkheid om woonkwaliteiten te ontwikkelen, aanvullend op de hoofdkernen Harlingen en Franeker. Grootschalige, nieuw ontwikkelingen binnen de gemeente op het gebied van woningbouw en bedrijfs-terreinen vinden primair in Harlingen plaats.

De aanwezige functies in het plangebied passen binnen deze status. Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk die in strijd zijn met het streekplan.

- *Verordening Romte Fryslân* -

In de *Verordening Romte Fryslân* (vastgesteld op 25 juni 2014) stelt de provincie regels aan de provinciale belangen. Deze regels moeten in gemeentelijke plannen worden vertaald. In de verordening is aangegeven dat in de toelichting van een bestemmingsplan wordt aangegeven op welke wijze het plan rekening houdt met de wijze van onderzoek naar en bescherming van archeologische waarden en verwachtingswaarden zoals aangegeven op de Famke. Het volgende hoofdstuk gaat hier op in. De mogelijkheden in het bestemmingsplan passen verder binnen de provinciale verordening.

3. 2. Gemeentelijk beleid

- *Structuurvisie Harlingen 2025* -

De gemeente Harlingen heeft de toekomstvisie vastgelegd in de *Structuurvisie Harlingen 2025* (vastgesteld 8 november 2012). De structuurvisie is een verdere uitwerking van de stadsvisie uit 2008. De structuurvisie geeft richting aan het ruimtelijke, economische en sociaal maatschappelijke beleid van de gemeente Harlingen.

Voor Midlum zet de gemeente Harlingen in op het behoud van de leefbaarheid en de bestaande kwaliteiten en karakteristieken van het dorp. Ingezet wordt op het

handhaven van het dorpse karakter met de natuurlijke overgangen naar het landelijke gebied. Uitbreiding van de woonbebouwing is niet toegestaan, inbreiding is wel mogelijk op plekken waar ruimte vrijkomt.

- Welstandsnota -

Op 11 november 2015 is de nieuwe ‘Welstandsnota Harlingen’ vastgesteld. In de welstandsnota zijn criteria opgenomen die in de eerste plaats gericht zijn op het behoud van de basiskwaliteiten van de gebouwde omgeving. Dit betekent echter niet dat nieuwe, bijzondere of afwijkende bouwplannen niet meer mogelijk zijn. Integendeel, bijzondere bouwplannen zijn in de gemeente Harlingen van harte welkom. Daar waar mogelijk en gewenst biedt de welstandsnota ook een sturend en stimulerend kader.

In de nota zijn de welstandseisen omschreven die aan een bouwwerk worden gesteld. Het gaat hier om welstandscriteria die betrekking kunnen hebben op het uiterlijk en de plaatsing van bouwwerken. Als regel geldt dat de welstandscriteria in het welstandsbeleid zich bewegen binnen de bebouwingsmogelijkheden die door het bestemmingsplan worden gegeven. Er kan een bepaalde overlap tussen het bestemmingsplan en de welstandsnota voorkomen. Bij strijdigheid tussen de welstandscriteria en de bestemmingsplanregels, geldt als regel dat de bestemmingsplanregels voorgaan. In de welstandsnota zijn (per gebiedstype) de kenmerkende aspecten van de bebouwing uit het gebied, als criteria omschreven.

In Midlum is het welstandsgebied “Dorpen Wijnaldum en Midlum” van toepassing. In het centrale deel van Midlum is een bijzondere gebiedswaardering van toepassing, waar het beleid is gericht op het handhaven en versterken van de historisch-ruimtelijke structuur en het historische beeld in het gebied. Voor de overige delen van Midlum geldt een reguliere waardering. Het beleid is hier in het algemeen gericht op het handhaven en versterken van de structuur en het beeld in de gebieden die een zodanige kwaliteit hebben dat deze dit beleid rechtvaardigen. Voor alle gebieden zijn in de welstandsnota criteria opgenomen voor nieuwbouw en ingrijpende verbouw wat betreft het ruimtelijk patroon, de hoofdvorm en ontsluiting, de architectuur en het materiaal, kleur en detaillering.

Op deze wijze wordt in het plangebied een goede beeldkwaliteit geboden.

- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan -

Naar aanleiding van de opwaardering van de N31 is een *Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan* (GVVP) opgesteld (oktober 2011). Dit GVVP waarborgt het samenhangend beleid op het gebied van verkeer voor de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid binnen de gemeente Harlingen.

Door het terugbrengen van het aantal aansluitingen als gevolg van de ombouw van de N31 veranderen ook de verkeersstromen in de gemeente. Dit heeft tot gevolg dat de N31 ten opzichte van Midlum meer zuidwaarts wordt gesitueerd en dat de route over de Koningsbrug in de toekomst alleen nog gebruikt zal worden voor langzaam verkeer en landbouwverkeer. In Midlum zelf is een 30 km/uur-gebied van toepassing. Dit vertaalt zich in de bestemming ‘Verkeer - Verblijf’ voor alle wegen en straten in het plangebied.

- Nota Parkeerbeleid Harlingen 2016 -

In relatie tot de doelgroep eilandbezoekers/toeristen/evenementen geldt het uitgangspunt om deze groepen op de juiste wijze te faciliteren waarbij de overlast voor de omgeving tot een minimum beperkt wordt. Het parkeren voor deze doelgroep moet aan de noordzijde van het Van Harinxmakanaal plaatsvinden en het eilandparkeren moet zoveel mogelijk op één locatie geconcentreerd worden, zoals in de huidige situatie aan de Harlingerstraatweg het geval is. Om de overlast in de rest van de gemeente tot het minimum beperken, worden geen mogelijkheden geboden voor nieuwe autostallingsbedrijven c.q. parkeerbedrijven. De regeling van dit bestemmingsplan is hierop afgestemd.

4. MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Voor het plangebied en omgeving kunnen (wettelijke) belemmeringen en/of voorwaarden een rol spelen. Het uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er een goede omgevings situatie ontstaat. In de volgende paragrafen zijn het toetsingskader en de randvoorwaarden die voortvloeien uit de milieu- en omgevingsaspecten beschreven.

4. 1. Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is ruimtelijke afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en gevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

In het plangebied is een milieucategorisering opgenomen die is afgestemd op de mogelijkheden uit het geldende bestemmingsplan. Dit houdt in dat er alleen mogelijkheden worden geboden voor bedrijven uit ten hoogste milieucategorie 2. Omdat het landbouwmechanisatiebedrijf niet meer aanwezig is, zijn hier in het bestemmingsplan geen mogelijkheden meer voor geboden.

Vanuit bedrijven en milieuzonering wordt de bestaande situatie gecontinueerd en zijn er geen belemmeringen voor het bestemmingsplan.

4. 2. Bodem

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening, moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Ter plaatse van locaties die verdacht worden van bodemverontreiniging, moet ten minste verkennend bodemonderzoek worden uitgevoerd. In geval van verontreinigingen is de *Wet bodembescherming* van toepassing. In de wet is geregeld dat indien ter plaatse van een plangebied ernstige verontreinigingen worden aangetroffen, er sprake is van een saneringsgeval.

Voor het plangebied geldt dat de bestaande situatie opnieuw wordt bestemd, deze gronden zijn in het verleden geschikt gebleken voor de aanwezige functies. Vanuit bodem gelden er geen belemmeringen voor het bestemmingsplan.

4. 3. Geluid

Op grond van de *Wet geluidhinder* (Wgh) geldt rond wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur, spoorwegen en inrichtingen die 'in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken', een geluidzone.

Bij de ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ont-

wikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd. Indien niet aan de voorkeursgrenswaarde kan worden voldaan, kan het bevoegd gezag, in de meeste gevallen de gemeente, hogere grenswaarden vaststellen. Hiervoor geldt een bepaald maximum, de uiterste grenswaarde genoemd. Bij de vaststelling van hogere grenswaarden moet worden afgewogen of bronmaatregelen of maatregelen in de overdrachtssfeer kunnen worden getroffen.

In het plangebied is een geluidzone ex artikel 41 van de Wgh vastgesteld ten gevolge van de bedrijventerrein Oostpoort / Koningsbuurt. Buiten een geluidzone mag de geluidbelasting ten gevolge van het industrielawaai niet hoger zijn dan 50 dB(A). Deze zonering heeft in het verleden plaatsgevonden op basis van de toen bekende gegevens en wettelijke voorschriften. Voor deze geluidzone is in het plangebied een regeling getroffen waarmee in principe geen nieuwe geluidsgevoelige gebouwen (zoals woningen en scholen) kunnen worden gebouwd, tenzij hiervoor een hogere waarde is verkregen. Aangezien het bestemmingsplan voor de bestaande situatie een conserverende regeling treft, kan worden geconcludeerd dat wat betreft het aspect industrielawaai aan de wettelijke randvoorwaarden wordt voldaan.

Het gehele plangebied maakt deel uit van een verblijfsgebied waar een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur. Hier zijn geen zoneplichtige wegen aanwezig. Rondom het plangebied liggen wel zoneplichtige wegen, namelijk de N31 en de Zuidwalweg.

In het kader van de opwaardering van de N31 heeft een akoestisch onderzoek plaatsgevonden, waaruit blijkt dat de geluidsbelasting ten opzichte van de huidige situatie gunstiger wordt. Op basis van de resultaten van het onderzoek zijn voor enkele geluidsgevoelige objecten aan de Van Harinxmastraat in het kader van het Tracébesluit hogere waarden verleend. Ook zijn er in het verleden hogere waarden verleend.

In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen waarmee het niet mogelijk is om nieuwe geluidsgevoelige objecten op te richten in het plangebied. Hiermee is geen verslechtering in akoestische situatie mogelijk en wordt voldaan aan de *Wet geluidhinder*. Op dit vlak zijn er geen belemmeringen voor het bestemmingsplan.

4. 4. Luchtkwaliteit

In hoofdstuk 5 van de *Wet milieubeheer* zijn de grenswaarden op het gebied van de luchtkwaliteit vastgelegd. Daarbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀) van belang. In het kader hiervan, dient in een bestemmingsplan beoordeeld te worden of er zich in het plangebied nieuwe ontwikkelingen voordoen die in betekende mate bijdragen aan de verslechtering van luchtkwaliteit. Het betreft dus geen ontwikkelingen buiten het plangebied. Hiervoor zijn de volgende grenswaarden van toepassing:

stof	toetsing van	Grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ¹⁰)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer per jaar meer dan 50 µg / m ³	

Volgens de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland voor 2015 en 2025 geldt in Harlingen een gemiddelde PM¹⁰-concentratie van minder dan 18 µg/m³ in zowel 2015 als 2025. De gemiddelde NO₂-concentratie bedraagt tussen de 10-15 µg/m³ in 2015 en minder dan 10 µg/m³ in 2025. De waarden liggen ver onder de grenswaarden. De luchtkwaliteit in de gemeente Harlingen is (gerelateerd aan de grenswaarden en het Nederlands gemiddelde) dan ook goed te noemen.

In dit geval betreft het een nieuw bestemmingsplan voor een bestaand gebied, waarbij ten opzichte van het geldende bestemmingsplan (bij recht) geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn die op grond van het *Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)* niet zijn vrijgesteld van een toetsing aan de grenswaarden. Hier is pas sprake van als een bestemmingsplan woningbouwprojecten bevat van meer dan 1.500 woningen of kantoorlocaties met een vloeroppervlak van meer dan 100.000 m². In het plangebied zijn geen van de deze projecten mogelijk. Het bestemmingsplan draagt dan ook 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtkwaliteit.

Tenslotte kan er in het kader van het *Besluit gevoelige bestemmingen* (luchtkwaliteitseisen) nog sprake zijn van gevoelige bestemmingen (scholen ten behoeve van onderwijs voor minderjarigen, kinderdagverblijven, verzorgings-, verpleeg-, en bejaardenhuizen). Deze mogen niet binnen 300 meter van een rijksweg en 50 meter van een provinciale weg en bij een overschrijdingssituatie gebouwd worden. Uit het voorgaande blijkt dat hier geen sprake

Derhalve kan worden geconcludeerd dat de *Wet luchtkwaliteit* de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg staat.

4. 5. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie.

Sinds een aantal jaren is er wetgeving over 'externe veiligheid' om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in onder andere het *Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)*, de *Circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen* en het *Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)*.

Het externe veiligheidsbeleid heeft vorm gekregen in de risicobenadering. Er wordt getoetst aan twee verschillende normen: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Het plaatsgebonden risico (PR) is het risico dat op een plaats buiten een inrichting een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Het PR wordt uitgedrukt als de kans per jaar. Ten aanzien van het plaatsgebonden risico geldt een kans van 10^{-6} als grenswaarde. Dit betekent dat binnen de zogenaamde PR 10^{-6} -contour geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden toegestaan. Voor ontwikkeling van nieuwe beperkt kwetsbare objecten, geldt deze norm als streefwaarde. Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is vastgelegd in het *Bevi*.

Volgens de provinciale risicokaart is er in de nabijheid van het plangebied sprake van een transportroute voor gevaarlijke stoffen, namelijk de N31 en een hogedrukleiding waarmee aardgas wordt getransporteerd. Meer verderop gelegen zijn aan de Kelvinstraat 30, de Zuidwalweg 2 en 14 te Harlingen en aan de Rijksweg 11 te Midlum risicovolle inrichtingen aanwezig.

In het Tracébesluit voor de N31 is onderzocht welke gevolgen de ontwikkeling van de weg heeft voor de externe veiligheid. Voor het PR geldt dat de plaatsgebonden risicocontour van PR 10^{-6} niet aanwezig is. Er zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen deze contour aanwezig. Er wordt voldaan aan de wettelijke norm voor het plaatsgebonden risico.

Door het nieuwe wegtype neemt het GR af ten opzichte van de huidige situatie. Ook is een verdiepte aanleg gunstig voor zowel het PR en GR vanwege een betere bescherming naast de weg. Er treedt geen overschrijding op van de oriëntatiewaarde van het GR. In het Tracébesluit zijn ook verscheiden maatregelen genomen om de kans op calamiteiten te beperken of - wanneer er toch sprake is van een calamiteit - een zo veilig mogelijke oplossing te bieden. In de traverse zijn onder meer pechhavens, vluchtroutes en calamiteitenroutes vastgelegd. Het groepsrisico ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N31 wordt hiermee verantwoord geacht.

De hogedrukaardgasleiding is gelegen ten noorden van het plangebied en betreft een leiding met een diameter van 30 inch en een druk van 80 bar. De plaatsgebonden risicocontour van deze gasleiding is gelegen buiten het plangebied. Het GR is lager dan de oriënterende waarde. Ten aanzien van het groepsrisico geldt dat het gaat om een conserverend bestemmingsplan, waar planologisch geen nieuwe ontwikkelingen te verwachten zijn. Het aantal personen binnen het invloedsgebied van de hogedrukaardgasleiding neemt met dit bestemmingsplan niet toe.

Wat betreft de risicovolle inrichtingen, reikt het invloedsgebied hiervan niet tot in het plangebied.

Het bestemmingsplan is ter advisering voorgelegd aan de FUMO en de Brandweer Fryslân heeft over het aspect externe veiligheid een overlegreactie ingediend. Dit advies en deze overlegreactie zijn te vinden in bijlage 1 en 2 van dit bestemmingsplan. Aangezien er geen wijzigingen plaatsvinden binnen het plangebied kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico. Wat betreft de bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden doen zich geen knelpunten voor ten aanzien van de bestrijdbaarheid van een groot incident binnen het plangebied. In het bestemmingsplan worden geen mogelijkheden geboden voor nieuwe functies waarbij grote groepen verminderd redzame personen aanwezig kunnen zijn en het aantal personen binnen de effectgebieden is niet hoog. Daarnaast is het plangebied goed te bereiken en is er in de vorm van open water en brandkranen voldoende bluswater aanwezig. Aangezien er voor deze aspecten geen belemmeringen zijn en het GR lager is dan de oriënterende waarde, wordt het GR verantwoord geacht.

Vanuit externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor het bestemmingsplan.

4. 6. Water

Van groot belang voor de ruimtelijke ordeningspraktijk is de wettelijk verplichte 'watertoets'. De watertoets wordt gezien als een procesinstrument dat moet waarborgen dat de gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen voor de waterhuishouding meer expliciet worden afgewogen. Belangrijk onderdeel van de watertoets is het vroegtijdig afstemmen van ontwikkelingen met de betrokken waterbeheerder.

Het plangebied valt onder het beheer van het Wetterskip Fryslân, dat zorg draagt voor de kwaliteit van het oppervlaktewater in het gebied en dat de grotere boezemwateren en sloten beheert, alsmede de waterkeringen. Ook is het waterschap belast met het peilbeheer in het plangebied.

- Beleid -

Wetterskip Fryslân is verantwoordelijk voor het integrale waterbeheer, de kwaliteit en kwantiteit en voor de veiligheid van het water in de provincie. Het waterschap streeft naar gezonde en veerkrachtige watersystemen die door hun inrichting en beheer bijdragen aan een duurzaam veilig, bewoonbaar Fryslân.

Het Vierde Waterhuishoudingsplan Fryslân is op 20 april 2016 vastgesteld. De in dit plan geformuleerde hoofddoelstelling is 'het hebben en houden van een veilige en bewoonbare provincie en het in stand houden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, zodat een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd'.

- Watertoets -

Binnen het plangebied liggen geen grote (hoofd)watergangen en waterpartijen, wel enkele sloten waarvan de meeste bij de agrarische percelen.

Belangrijke onderdelen van de watertoets zijn de berging en afvoer van water. In het plangebied is het van belang dat de aanwezigheid van water daadwerkelijk

gewaarborgd is. Daarom is in het plangebied expliciet de bestemming 'Water' opgenomen voor deze sloten, zodat een goede waterhuishouding op deze manier is gewaarborgd.

De waterleiding ten zuiden van de Harlingerstraatweg is voorzien van een beschermende regeling.

Verder bevinden zich in het plangebied schouwwatergangen en ligt er nabij het plangebied een rioolgemaal en een rioolpersleiding. Deze hebben geen consequenties voor het bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan is voor een wateradvies naar Wetterskip Fryslân gestuurd. De resultaten hiervan zijn in bijlage 2 opgenomen en in het bestemmingsplan verwerkt. Het waterschap geeft een positief wateradvies en de watertoets is daarmee afgerond.

4. 7. Ecologie

Bij elk ruimtelijk plan moet, met het oog op beschermenswaardige natuurwaarden, rekening worden gehouden met de regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming en soortenbescherming.

- Gebiedsbescherming -

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten is geregeld in de *Natuurbeschermingswet*. Als ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van de Ecologisch Hoofdstructuur (EHS). Ten aanzien van ontwikkelingen binnen de EHS geldt het 'nee, tenzij-principe'.

Het meest nabij gelegen Natura 2000 is de Waddenzee (dit is tevens een EHS-gebied). Gezien de situatie (actualisatie van een bestemmingsplan voor een bestaand gebied) en de afstand tussen het plangebied en de Waddenzee, wordt er vanuit gegaan dat er ten aanzien van de gebiedsbescherming geen belemmeringen zijn voor het plangebied.

- Soortenbescherming -

Op grond van de *Flora- en faunawet* geldt een algemeen verbod voor het verstoren en vernietigen van beschermde plantensoorten, beschermde diersoorten en hun vaste rust- of verblijfplaatsen. Onder voorwaarden is ontheffing van deze verbodsbepalingen mogelijk. Voor soorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en een aantal Rode-Lijst-soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

Voor het plangebied draait het wat betreft de soortenbescherming om een bestaande (planologische) situatie waarin geen nieuwe ontwikkelingen worden toegestaan die op grond van het geldende bestemmingsplan nog niet mogelijk waren. Wat betreft de soortenbescherming, zijn er voor het bestemmingsplan geen belemmeringen te verwachten.

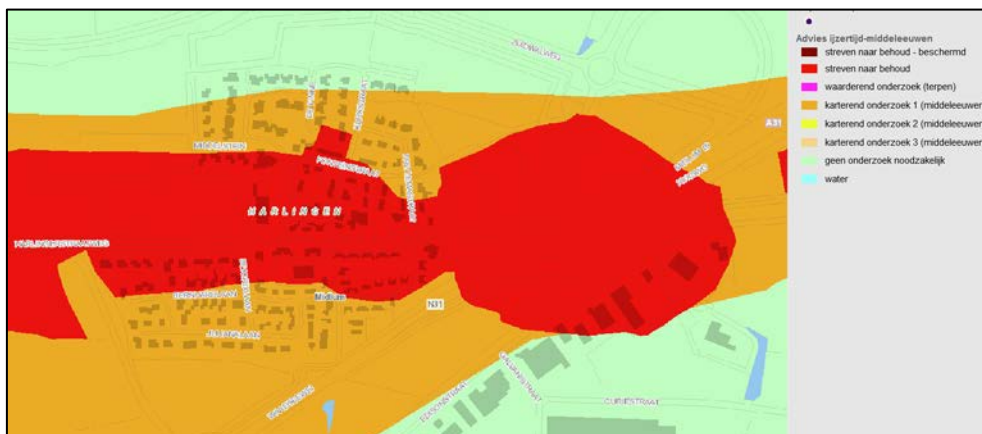
4. 8. Archeologie en cultuurhistorie

Voor de bescherming van archeologische en cultuurhistorische waarden is de *Monumentenwet* van toepassing. De kern van *Monumentenwet* is dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van gemeentelijk of provinciaal beleid bepaald.

- Archeologie -

Voor het plangebied is op basis van de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE) van de provincie Fryslân onderzocht welke archeologische waarden aanwezig zijn. Op deze kaart is op basis van zowel de aanwezige archeologische monumenten als de te verwachten archeologische waarden een advies aangegeven. De FAMKE bestaat uit twee provinciedekkende advieskaarten, één voor de periode Steentijd - Bronstijd, en één voor de periode IJzertijd - Middeleeuwen. Voor het betreffende plangebied kan op basis van de kaarten uit de twee verschillende perioden tot de volgende conclusies worden gekomen.

Voor het plangebied is er volgens de advieskaart 'Steentijd - Bronstijd' geen onderzoek noodzakelijk. Dit advies wordt gegeven als de archeologische verwachting op gefundeerde gronden zeer laag is, of wanneer eventuele resten uit de Steentijd zich vermoedelijk zodanig diep onder het maaiveld bevinden, dat de kans op aantasting bij de meeste ingrepen zeer klein is. Volgens de advieskaart 'IJzertijd - Middeleeuwen' geldt voor het plangebied de archeologische adviezen 'Streven naar behoud', 'Karterend onderzoek 1 (middeleeuwen)' en 'Geen onderzoek noodzakelijk'. Deze gebieden zijn in het volgende figuur weergegeven.

Figuur 3. Fragment FAMKE advieskaart IJzertijd - Middeleeuwen

Voor het gebied waarvoor het advies 'Streven naar behoud' op van toepassing is, is bekend dat zij waardevolle archeologische resten uit de periode bronstijd en later bevatten. De provincie beveelt voor deze gebieden een beschermende regeling met een omgevingvergunningstelsel aan. Deze regeling is in de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' van toepassing. De provincie raadt af om in de

ze gebieden ingrepen groter dan 50 m² te verrichten, die het bodemarchief kunnen schaden. De dubbelbestemming is hierop afgestemd.

De provincie beveelt bij het gebied met het advies 'Karterend onderzoek 1 (middeleeuwen)' aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een karterend archeologisch onderzoek uit te voeren. Aangezien het gehele plangebied momenteel ingevuld is, zijn dergelijke grote ontwikkelingen niet mogelijk, waardoor het archeologisch onderzoek achterwege kan blijven.

Wat betreft archeologie zijn er geen belemmeringen voor het plangebied.

- Cultuurhistorie -

Vanuit cultuurhistorisch oogpunt is voor het plangebied met name het gebied rondom de kerk van belang, zoals in hoofdstuk 2 is beschreven. In dit gebied is sprake van vijf Rijksmonumenten die beschermd zijn in het kader van de *Monumentenwet*. Om deze reden zijn ze niet juridisch meegenomen in dit bestemmingsplan.

Typerend voor de opbouw en de bebouwing van het historische deel van het dorp is verder:

- de relatief open bebouwingsstructuur van de historische bebouwing rondom de kerk;
- de aanwezigheid van een boerderij en enkele panden met historische detaillering;
- de aanwezigheid van de lineaire historische Harlinger Straatweg (stammend uit de eerste helft van de 19^e eeuw) met zijn brede profiel;
- de grotendeels kleinschalige, individuele, vrijstaande panden met een traditioneel karakter;
- de relatie van de dorpskern met het buitengebied aan de westzijde.

De bestaande situatie en opzet met de voorgaande kenmerken van het plangebied is vastgelegd in de bestemmingsregeling, waardoor grote wijzigingen in de structuur niet mogelijk zijn.

Vanuit cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor het plangebied.

5. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

In voorgaande hoofdstukken is het voornemen getoetst aan het beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. In dit hoofdstuk wordt de inhoud van de bestemmingen (de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden) toegelicht. De bepalingen die betrekking hebben op de te onderscheiden bestemmingen, zijn vastgelegd in de regels en op de verbeelding (plankaart). Het bestemmingsplan geeft aan voor welke doeleinden de gronden zijn bestemd.

Het bestemmingsplan is opgezet volgens de wettelijke regelgeving en qua systematiek volgens de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP) 2012. Het plan is digitaal raadpleegbaar uitgevoerd. Het digitale plan verschaft de burger 'online' informatie over het bestemmingsplan. Bovendien is de digitale versie bedoeld voor uitwisseling van gegevens binnen de gemeente en met andere overheidsinstanties.

5. 1. Toelichting op bestemmingen

In deze paragraaf wordt een korte toelichting gegeven op de inhoud van de bestemmingen in dit bestemmingsplan.

- Agrarisch - Cultuurgrond -

De agrarische percelen aan de rand van het dorp hebben de bestemming 'Agrarisch - cultuurgrond' gekregen. Het behoud van het open karakter staat hier voorop. Om deze reden mogen er geen gebouwen worden gebouwd. Ondergeschikt zijn wel waterlopen, paden en tuinen en erven mogelijk.

- Bedrijf -

De bestemming 'Bedrijf' is gegeven aan het bedrijfsperceel aan de Harlingerstraatweg 18-20. Hier zijn bedrijven uit de categorieën 1 en 2 volgens de Basiszoneringlijst van de VNG toegestaan. De bebouwingsregeling is afgestemd op de bestaande (bebouwings)karakteristieken en mogelijkheden. Conform het gemeentelijke parkeerbeleid zijn autostallingsbedrijven en parkeerbedrijven niet toegestaan.

- Groen -

Deze bestemming heeft betrekking op de grotere groenstroken in de het dorp, Hier zijn ook speelvoorziening toegestaan. Ondergeschikt zijn ook paden, parkeerplaatsen en water mogelijk. Groen is ook in ondergeschikte mate in andere bestemmingen mogelijk.

- Maatschappelijk -

Onder deze bestemming vallen de kerk, de basisschool en het dorps huis. De bestemming is afgestemd op de bestaande bebouwingskarakteristieken en mogelijkheden. De kerktoren en de begraafplaats bij de kerk zijn hierbij apart aangeduid. Bij het dorps huis zijn in verband met het wegverkeersgeluid vanaf de N31 geen geluidgevoelige gebouwen toegestaan.

- *Verkeer - Verblijf* -

De bestemming 'Verkeer- Verblijf' is van toepassing op alle wegen en straten in het plangebied. Hier staat het verblijfskarakter voorop. Er kunnen ook parkeerplaatsen gerealiseerd worden binnen deze bestemming, maar ook groen- en speelvoorzieningen die de aantrekkelijkheid van het woonklimaat kunnen versterken.

- *Water* -

De bestemming 'Water' heeft betrekking op sloten in het plangebied. Deze gronden zijn bestemd voor waterlopen en waterpartijen, oevers, duikers en/of dammen, met daaraan ondergeschikt groenvoorzieningen, cultuurgrond, paden, en tuinen en erven.

- *Wonen* -

De woningen in het plangebied zijn geregeld in de bestemming 'Wonen'. De bouwingsmogelijkheden (zoals de maximale goothoogte en dakhellingen) zijn voor dit bestemmingsplan afgestemd op de huidige situatie, de mogelijkheden van het geldende bestemmingsplan en de standaard bijgebouwenregeling van de gemeente Harlingen.

5. 1. Toelichting op de dubbelbestemmingen

Er is sprake van twee dubbelbestemmingen in het plangebied ten behoeve van de waterleiding. Deze bestemmingen zijn als het ware over de reguliere bestemmingen heen gelegd. De juridische betekenis is echter gelijkwaardig. Het gaat hierbij om de bestemmingen 'Leiding - Water' en 'Waarde - Archeologie'.

- *Leiding - Water* -

De waterleiding in het plangebied is planologisch beschermd door middel van een bijbehorende beheerstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding. Binnen de dubbelbestemming 'Leiding - Water' mag in beginsel niet worden gebouwd, tenzij hiervoor toestemming is verkregen van de leidingbeheerder.

- *Waarde - Archeologie* -

Ter bescherming van mogelijk archeologische waarden is het deel van het plangebied bestemd als 'Waarde - Archeologie' (verwezen wordt naar paragraaf 4.8 van deze toelichting).

Bij bodemingrepen (waaronder ook ophogingen) zijn door middel van een omgevingsvergunning bepaalde werkzaamheden verboden die de archeologische waarden kunnen aantasten, zonder dat hiervoor een vergunning van het bevoegd gezag is afgegeven. Indien de bodemingreep een groter oppervlak beslaat dan 50 m², is tevens archeologisch onderzoek vereist.

Ook kunnen er in bepaalde gevallen voorwaarden aan de omgevingsvergunning voor bouwactiviteiten worden verbonden ter bescherming van de archeologische waarden.

5. 2. Toelichting op de algemene aanduidingsregel

- geluidzone - industrie -

In verband met de geluidzones van de bedrijventerreinen Oostpoort en Koningsbuurt is op een deel van de gronden in het plangebied de aanduiding 'geluidzone - industrie' van toepassing. Op deze plaatsen zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting vanwege een bedrijventerrein van geluidgevoelige objecten.

6. UITVOERBAARHEID

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheidsaspecten van een bestemmingsplan. In dat verband wordt een onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid. Daarnaast wordt ingegaan op de grondexploitatieregeling van de *Wet ruimtelijke ordening* (Wro).

6. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Dit plan is voorgelegd aan de betrokken diensten als bedoeld in het Overleg ex artikel 3.1.1 van het *Besluit ruimtelijke ordening* (Bro). Tevens heeft het voorontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. De binnengekomen reacties zijn door de gemeente beantwoord en in het bestemmingsplan verwerkt. Bijlage 2 gaat hierop in. Verder is het bestemmingsplan wat betreft het parkeerbeleid omtrent het stallen c.q. parkeren van auto's in de gemeente Harlingen ambtshalve aangepast. Vervolgens heeft het ontwerpbestemmingsplan vanaf 1 september 2016 gedurende 6 weken ter inzage gelegen waarbij er mogelijkheden waren om zienswijzen in te dienen. Tijdens deze periode is er één zienswijze ingediend. Dit heeft niet geleid tot een wijziging van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is op 7 december 2016 ongewijzigd vastgesteld. De raadsstukken voor de vaststelling zijn in bijlage 3 opgenomen.

6. 2. Economische uitvoerbaarheid

Het onderhavige bestemmingsplan betreft een actualisering van de geldende regelingen. Ten principale verandert er thans niets aan de economische onderbouwing zoals verwoord in het geldende bestemmingsplan. Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid ten behoeve van de inzet van gemeentelijke middelen door middel van een cijfermatige opzet is daarom voor het voorliggende bestemmingsplan niet relevant.

6. 3. Grondexploitatie

Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wro en het Bro beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouwen woonrijp maken en kosten voor het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Indien sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan op te stellen. Van het opstellen van een exploitatieplan kan worden afgezien als voornoemde kosten 'anderszins verzekerd' zijn, bijvoorbeeld door overeenkomsten, en het stellen van eisen met betrekking tot kwaliteit en fasering niet noodzakelijk wordt geacht. Een combinatie van een exploitatieplan en overeenkomsten is ook mogelijk.

Het voorliggende bestemmingsplan is gebaseerd op de geldende regelingen voor het plangebied. Ook de toegestane functies en de bouwregels zijn op zowel de geldende regelingen als op de bestaande situatie afgestemd, waardoor het niet nodig is om een exploitatieplan vast te stellen.